



Winther Hansen, B. (2025). *Creative activities as intervention in mental health: Exploring the concept, the occupational value, the influence on well-being and daily life and occupational therapist practitioners' narratives of using creative activities*. Ph.D. thesis, SDU. Syddansk Universitet. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. <https://doi.org/10.21996/ccdn-ca49>

Kreative aktiviteter- et vigtigt supplement i behandlingen af psykisk sygdom

Bodil Winther Hansen, ergoterapeut, master i voksenuddannelse og læring, Ph.d., gæsteforsker på Syddansk Universitet og lektor. bodil@w-hansen.dk

Introduktion

Kreative aktiviteter har i tidligere tider været brugt som led i psykiatriens interventioner i relation til at styrke den mentale og sociale sundhed, og bidrage til bedring. I forbindelse med psykiatrireformen i 1990'erne, kom biomedicinske tilgange og standardiserede effektmål til at dominere behandlingsfeltet og kreative værksteder på de psykiatriske hospitaler blev udfaset. I de sidste årtier er kreative aktiviteter blevet genopdaget som et vigtigt supplement i behandlingen af psykiske sygdomme men der mangler evidens, der beskriver den oplevede aktivitetsmæssige værdi og den specifikke indflydelse på trivsel og hverdagsliv.

Metode

De fire studier i ph.d.-afhandlingen er udført i tæt samarbejde med praksis, inspireret af aktionsforskning. Forskningstilgangen har en unik evne til at udvikle ny viden og samtidig skabe sociale forandringer i de komplekse dimensioner, der findes i psykiatrien.

Studie I er en konceptanalyse (herunder en systematisk litteraturgennemgang) der beskriver begrebet "kreative aktiviteter som intervention" ud fra 15 udvalgte videnskabelige publikationer.

Studie II og III har et forklarende sekventielt mixed-method-design som undersøger den oplevede aktivitetsværdi, trivsel og tilfredshed med hverdagen efter deltagelse i kreative aktiviteter som intervention.

Studie IV er et co-operative inquiry-studie, der udforskede ergoterapeuters narrative ræsonnementer, når de arbejdede med kreative aktiviteter i psykiatrisk klinisk praksis.

Resultater

Studiet resulterede i en detaljeret beskrivelse af fem egenskaber for kreative aktiviteter som intervention. Foreløbige resultater tyder på, at selv inden for en relativt kort interventionsperiode på 2-3 uger kan kreative aktiviteter være forbundet med høje niveauer af selv vurderet aktivitetsmæssig værdi (konkret, socio-symbolsk og selvbelønnende værdi) samt statistisk signifikant forbedret trivsel, præstation og tilfredshed med dagligdagen blandt personer, der oplever svære psykiske lidelser. Undersøgelsen af ergoterapeuternes narrative ræsonnering viste, at ergoterapeuterne skabte relationer og motivation gennem aktiv deltagelse i den kreative aktivitet og ved at finde "sprækker" og historier, der byggede bro mellem handling, fortid og fremtid.

Konklusion

De fire studier i afhandlingen bidrager tilsammen til en øget begrebsmæssig klarhed i forståelsen og beskrivelsen af kreative aktiviteter i psykiatrien og til facilitering af en høj aktivitetsværdi, trivsel og tilfredshed med hverdagen. Desuden giver studierne indsigt i ergoterapeuters ræsonnement vedrørende rationale og motiverne bag brugen af kreative aktiviteter og bidrager dermed til en vidensbase for psykiatrisk klinisk praksis.

Implikationer for praksis

Ph.d.-projektet har udviklet ny viden om kreative aktiviteter som intervention, som kan styrke og understøtte brugen af kreative aktiviteter i rehabilitering i psykiatrien og bidrage til forbedret recovery og hverdagsliv for mennesker som oplever alvorlig psykisk sygdom.

